

schenen bij hem onbestaanbaar, evenzeer een roekeloze onderneming van iets dat boven zijn macht lag — wat dan vooral bij zijn portretschilderen uitkwam.

Hij is een stuwende kracht geweest — van onschatbare waarde zelfs — ten gunste van een beweging, die haar gang nog moest nemen. Zijn uitspraak had dikwijls een beslissende werking op de twijfelgezindheid van velen. Zoo werd hij een man van erkend gezag, naar wiens woord geluisterd werd, en ook geëerbiedigd door tegenstanders. Want men voelde daar houvast aan, omdat het geuit was door iemand met onbetwistbare eigenschappen van rechtschapenheid, karaktersterkte en vooral een ongemeene intelligentie. Zoo heeft hij zich met energie opgewerkt tot een evenwichtsstelling in de beschaafde maatschappij als weinigen, algemeen en zelfs officieel (ik herinner me dat eens een minister sprak van „onze Veth”) gevierd en hooggeacht. Veth is haast onder de zeldzamen, van wie het kan heeten, dat ze maatschappelijk schitterend gereussieerd zijn, door eigen verdiensten en, door een altijd waakzame wijze voorzichtigheid. Een meesterlijke levens-strategie ! Maar buiten den tijdkring waarin hij zich bewoog, geloof ik niet dat zijn levenswerk van aanzienlijk doorwerkende kracht zal zijn.

Hij heeft zijn partij in het leven correct en verstandig gespeeld, zonder avontuurlijke zetten — toch ook niet zonder spiritueele en vernuftige wendingen — maar, wijder in het kader der cultureele ontwikkeling gezien, heeft die partij wel wat de beteekenis van een remise.

En, om die vergelijking dan verder door te trekken — dat in het middenspel der partij Veth zich met een veilige remisestelling vergenoegde, door hem zelf stevig en onaantastbaar opgebouwd, en verder alle riskante verwickelingen maar liever ontweek.

